

Tấn Văn Công trên bước đường hoạn nạn, mà ngày nay ta lại nào nhớ đến con người trung trực kia đâu.

Càng nhớ tới lòng Tấn Văn Công càng thêm chua xót thương cho một người hết dạ thờ vua lại không được vua ban ơn xứng đáng, Tấn Văn Công còn lo ngại Giới Tử Thôi vì bị lãng quên mà sinh ra oán hận vì vậy nhà vua liền cho người đi tìm kiếm Thôi khắp miền đây đó.

Tấn Văn Công cũng hạ lệnh truyền rao cho ai biết được tông tích của Giới Tử Thôi thì sẽ được ban ân thưởng lộc

Nhưng than ôi!

Tấn Văn Công chỉ làm một việc vô ích, vì nào ai biết được Giới Tử Thôi cư ngụ nơi nào.

Một hôm Giải Trương vào châu Tấn Văn Công, Trương liền tâu cùng Tấn Văn Công:

-Bức thư nhắc bệ hạ là do chính tay thần viết, Giới Tử Thôi vì không muốn được ban ơn mưa móc của bệ hạ nên đã công mẹ vào tận rừng sâu đất Miên Thượng.

Tấn Văn Công nghe xong không an lòng liền phán:

-Ngày nay Giới Tử Thôi đã đi rồi, nếu ta không nhờ Khanh gởi bức thư này thì chắc có lẽ ta quên mất công lao trọng đại của Giới Tử Thôi rồi, vậy nhân đây ta cũng phong cho người chức quan đại phu để gọi là tướng thưởng cho người vì đã nhắc ta nhớ lại công ân của một trung thần mà ta đã thọ ân, vậy ngày mai nhà ngươi hãy đưa ta đến rừng Miên Thượng để tìm cho được Giới Tử Thôi để ta tạ lỗi cho phải đạo.

Sáng hôm sau, Tấn Văn Công, Giải Trương cùng đoàn tùy tùng lên đường nhắm hướng Miên Thượng tiến bước.

Sau bao ngày lặn lội, tìm kiếm

khắp vùng nhưng chẳng thấy bóng dáng Giới Tử Thôi đâu, chỉ thấy một vùng núi rừng trùng điệp. May thay, trong lúc mọi người đang lo tìm kiếm thì gặp một bọn thợ săn ở dọc đường, và họ cho biết cách đây mấy ngày có một người công trên lưng một mẹ già đến nơi này ngồi nghỉ, múc nước suối mà uống. Sau khi uống xong lại công bà cụ tiếp tục leo lên trên núi rồi mất dạng.

Nghe qua, Tấn Văn Công liền cho dừng xe lại và ra lệnh cho quân sĩ mỗi người một nơi phân công lục soát mong tìm được Giới Tử Thôi.

Nhưng cũng như lần trước mọi người ra đi rồi lại quay về mà bóng dáng người con trai họ Giới vẫn biệt tích vắng tăm. Tấn Văn Công trước tình thế như vậy,ngộ ý không hài lòng, liền hỏi Giải Trương:

-Tại sao Giới Tử Thôi lại cố tình câu nệ như thế?

Giải Trương liền tâu:

-Thưa bệ hạ, Thôi là một đứa con chí hiếu, vậy thần xin dâng một kế là bệ hạ hãy hạ lệnh phóng hỏa khu rừng này, thấy lửa cháy, tự nhiên Giới Tử Thôi sẽ công mẹ chạy ra. Vua Tấn Văn Công cho là diệu kế và truyền lệnh phóng hỏa khu rừng. Lửa cháy, gập gió mạnh thêm cây khô, lửa bốc cháy rất mạnh và chẳng bao lâu khu rừng Miên Thượng biến thành một đồng tro tàn.

Lửa đã tàn, mà bóng chàng trai họ Giới vẫn không thấy đâu, Tấn Văn Công lấy làm lạ và rảo bước một lần nữa xem sao. Khi vào đến chân bờ suối, một cảnh tượng đau lòng hiện ra trước mắt Tấn Văn Công, mẹ con Giới Tử Thôi ôm nhau chết cháy dưới chân bờ suối.

Trước cảnh tượng thê lương, lòng Tấn Văn Công dâng lên một niềm đau xót, thương cho một người tôi trung thà chịu chết chứ không chịu nhận ơn vua. Tấn Văn Công vật vã

khóc than thảm thiết, đoạn ra lệnh đem thi xác mẹ con Giới Tử Thôi về mai táng và lập đền thờ. bao nhiêu ruộng vườn quanh vùng vua lập tự điền để thu lợi tức cúng tế mẹ con Giới Tử Thôi. Cũng từ đây ngọn núi nơi Thôi chết được đặt tên là Giới Sơn.

Sau khi Giới Tử Thôi chết rồi Tấn Văn Công buồn rầu vô hạn, lúc trở về cung liền cho người lấy cây làm giày đi thường ngày.

Mỗi lần xỏ chân vào là Tấn Văn Công lại ngó xuống chân là thấy đôi giày cây, thấy đôi giày gọi lòng nhà vua nhớ thương người trung nghĩa, và cứ mỗi lần mang giày là Tấn Văn Công lại kêu lên "Ôi tước hạ" để nhớ công lao của người lấy thịt đùi dâng cho mình ăn trong những ngày lưu lạc.

(Lâm Ngữ Đường, Tinh Hoa Xử Thế; Nguyễn Quốc Hùng dịch, Nhà Xuất Bản Tổng Hợp Đồng Tháp 1993, trang 168)

Hoa Quang biên soạn

